

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 49.

Lýsingaprisur fyrri þettregla: 30 oyr. á forsiðuni,
20 oyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Leygardagin 5. desember 1936.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthósum, brévasvarnarstøðum
og skrifstovnum. Telf. 143.

10. árg.

Vinnuflokkurin?

**Opolitiskur — og so politisk
nazistiskur-fascistiskur.
Og so . . . róttreinaður statistur og
politiskur „hoffnarr“ í sjónleiki
Jóannesar Paturssonar.**

Hann, ið enn virðir og meir
vinnuflokkin so frætt, at hann
tímir at skoyta honum eina løtu
til viðgerðar, undrast á, at ein
tilfisk rótleys politisk planta kann
hava sæð dagsins ljós her á
landi.

Eitt hitt mest láturliga dømi
kann hóskandi nevast:

Tá ið vinnuflokkurin skeyt
undan mold, var hann so saft-
og kraftleysur, at hann ikki
tordi at víðganga nakað navn
líka so lítið sum nakran ábyrgd-
armann — vit minna á tey
fyrstu høvur- og balaleysu »Dag-
blóðini«, ið áttu einans eitt ey-
kenni, og tað var eitt fjákal
erpi og eitt uppblást íllsinni.
Flokkurin var enná í tilfiskum
dopurhuga, ella rættari sagt:
tilfiskum »Vildereð« um seg
sjálfan, um síni mál og mið, at
hann svór seg ikki at vera
nakran politiskan flokk. Eitt av
sonnum meira logið skepils!

Men so rann eitt ljós upp
fyri teim lóktu:

»Anana og Sjóvinnu . . .«!

Her mátti okkurt kunna gjors!
Og teir »gævu« smíðaðu burtur
úr hesari hugsjón ella »funnum
fressi«.

Tað fyrsta, ið var at gera,
var at navn- og staðfesta seg.

»Anana og Sjóvinnu . . .«
— tey skuldu út sum teir
bjargandi heroldarnir fyri vinnu-
livinum. Vinnulivinum! Akk-
urat — nú høvdu teir tað:
Vinnuflokkurin skuldi flokkurin
eila.

So varð boðað til fundar, har
sjálfstýri og samband og javn-
aðarflokkur vórðu slaktaðir
niður sum vatnseyðir, ið ikki
dugdu at liva. Á skuldu setast
vinnuflokksmenn. Her mátti
ikki drálast! Val! val! val! var
herrópið. Tingið skuldi setast
við »nýggjum monnum, vinnu-
flokksmonnum.

Tá ið vit so loyvdum okkum at
halda okkum at guman at hes-
um monnum og slóu álopið á
okkum niður, tá leyp ein fram
í gudaveldi og lat sjóvinnubann-
kan, ein megnadarstuðulin,
erklera okkum »kríggj«. »Ei-
lani« var at knasa og tað so

umgangandi. Men enn ana vit,
og vit vóna at tryggja lívið sjálvt
um bankin reiggjar sítt ræðu-
liga svorð. Og satt at siga kenna
vit okkum í kríggshýri, tá ið
nakað er at kríggjast um ella
fmóti.

Flokkarnir her skuldu týnast,
tað var eitt, men hin socialist-
iska regerin skuldi heldur
ikki grala. Og álopin vórðu
hervilig. Men enn situr javn-
aðarstjórnin. Og hon hevur
upplivað hina ósmædnastu um-
sóknargongd, fyrri ikki at siga
biddaragongd frá sínum dráp-
ulugu álopsmonnum.

So kom tó valdagurin. 2
vinnuflokksmenn sluppu á ting.
Og teir syntust at koma víð
sjógvá á baki. 2 milliónur skuldu
teir veita! Men hvat hendi?
Tá ið javnaðarmenn tóku sær
tað stóra arbeiðið uppá at gera
álvara av og seta posetiv upp-
skot fram fyrri at veita til hoga eitt
hollt grundarlag fyrri høgumini
um at veita Føroya lögtingi
meiri pening og fíggjarligan
stuðul — tá fánaðu teir gævu
harrar burtur. Oddamaðurin
greiddi einki av hondum, ja
hann gjordi ikki so frætt fyrri
hesum máli sum at greiða at-
kvøðu fyrri sínum egna pinku-
uppskoti og enn minni fyrri
javnadarmanna uppskotum um
inntøkur.

Og í vetur? Ikki eitt einasta
uppskot! Ikki eitt! Hetta vóru
menninir, ið skuldu bjarga Fø-
royum og reka allar hinar ting-
menninar av tingi sum ódugna-
kroppar!

Nú er vinnuflokksins »for-
nemsta« og einasta uppgáva at
leika statistur í Jóannesar Patur-
ssonar sjónleiki á tingi og í
bláðgreinum.

Ein »menniliga«, ein »herliga«
uppgáva! — Ein »herligur«
flokkur!

Eru tygum tyrstur undir promenadu,
komið inn til mín og drekkil lemonadu.
25 oyrur flokkan — nakra oyrar sparan —
fyrri innihaldsgóðsku garanterar, »Smæran«.
Her er varan blig — spar í ringum tíðum.
Vætur verða fluttar út um allan býin.
Ringið 344. JOHANNES ANDRESEN'S
MATVORUHANDL.

Hitt spanska borgarakríggið.

At general Franco er eitt
amboð í hondunum á Hitler og
Mussolini, er øllum skilafólki
greitt. Um hesi víðurskifti sigur
hr. Gunnar Leistikow í Key-
mannahavnarblaðnum »Social-
Demokraten« fyrri 11. november
í ár m. n., at ein spanskur
generalur Sanjurjo í vár var í
Týsklandi og samráðstíð við teir
ráðandi har. Týskland lovaði
tá at hjálpa uppreisnarmonn-
unum ímóti at fáa lyfti um:
»Støttepunkter for den tyske
Flaade paa spansk Grund; vild-
gaende Koncessioner i Spansk-
Marokko; Monopolstilling for
den tyske Industri ved den paa-
tænkte Oprustning og Deltagelse
af tyske Eksperter ved Reorgani-
seringen af den spanske Hær;
økonomisk Samarbejde, der
resulterer i, at den tyske Indu-
stri faar en saadan Stilling paa
det spanske Marked, at hele
Spanien økonomisk set vilde
blive forvandlet til en tysk
Koloni. Hvorvidt de to første
Punkter implicerer ligefremme
Landafstaaelser i Lighed med
Gibraltars Afstaaelse til Stor-
britannien i 1713, vides ikke,
men det er politisk set ogsaa
en mindre væsentlig juridisk
Formalitet.«

Harnæst umtalar hann, hvussu
stóran týðning tað kundi havt
fyri Týskland at fingið Franco
til stýrið í Spaniu. Tá kundi
Týskland fyrri tað fyrsta fingið
atgongd til slík rustningarrá-
støffur sum kopar, blýggj, kvik-
silvur og zink »og for det andet
vil det betyde en Trussel i Ryg-
gen paa Frankrig, som maaske
vilde kunne komme til at faa
afgørende Betydning. Alle Frank-
rigs Forsvarsplaner gaar ud fra,
at Frankrig har et neutralt
Spanien bag sin Sydgrænse langs
Pyrenæerne. Delvis med Hen-
blik herpaa er en Del af den
franske Rustningsindustri blevet
henlagt til Pyrenæerdepartem-
enterne. Staar der nu pludse-
lig et truende eller ligefrem
aabenlyst fjendtligt Spanien paa
den anden Side af Bjergene,
saa er ikke blot disse Industri-
centre truet, men der maa
ogsaa afses en betydelig Hær-
styrke til at dække Sydgrænsen.
Da saadanne Opgaver som sam-
tidig at beskytte Grænserne mod
Belgien, Tyskland, Svejts, Italien
og Spanien gaar over den franske
Hærs Kraft, maatte Frankrig i
saa Fald være henvist til at søge
en Forstaaelse med Tyskland
til en hvilken som helst Pris,
som dette Land kunde ønske
at diktere.

Ogsaa Italien har meget lig-
nende Interesser i at faa opret-
tet et fascistisk Spanien. Er
de baleariske Øer under direkte
eller indirekte italiensk Herre-
dømme, saa kan Italien i Krigs-
tilfælde afskære Frankrig fra at
faa tilført Tropper fra de franske
Kolonier i Nordafrika, da Balea-
rene ligger lige i Skæringspunk-
tet af Linjen Marseille—Algir.
Italiensk Indflydelse i Spanien
vil derfor i Tilfælde af en
britisk-italiensk Krig om Herre-
dømmet i Middelhavet eventuelt
kunne tvinge Frankrig til at af-
holde sig fra at komme England
til Hjælp, og desuden vilde den
betyde en direkte Trussel imod
det britiske Herredømme i det
vestlige Middelhav, da den briti-
ske Flaades Basis, Gibraltar, ikke
blot vilde ligge indenfor
en paa Balearerne stationeret
italiensk Luftflaades Aktions-
radius, men ogsaa vilde være
truet fra det spanske Fastland.

Det er absolut i de to Lan-
des Interesser at støtte de spanske
Oprørere paa enhver Maade og
at levere dem de Vaaben, de
behøver for at kunne vinde
Krigen.«

Harnæst umtalar hr. Leistikow
Frakland og Bretlands støðu til
borgarakríggið. Tað er ófatuligt,
sigur hann, at hesi londini ikki
hjálpa tí sponsku ríkisstjórnini.
Frakland hevur óivað hug til
tess, men torir ikki at koma
sær uppí eitt kríggj, tá Bretland
ikki vil vera við. Bretland er
beint nú ikki búgvíð so væl til
kríggj sum Týskland og Italia,
og tí aftrar tað seg. Eisini ber
tann konservativa ríkisstjórnin
í Bretlandi ótta fyrri, at tað
verða kommunistar, ið koma til
ræðið í Spaniu aftaná borgara-
kríggið, og tí vil Bretland helst,
at Spania forbløðir til deyða
peningaliga sæð soleiðis, at tað
noyðist at heita á Bretland um
pening; tí hvørki Týskland ella
Italia kunna tá reisa Spania
aftur á fótur. Bretland vónar tá
at »Londons City vil komme til
at staa som Hjælperen i Noden,
og saa kan England vinde en
Indflydelse i Spanien, som kan
opveje den Særstilling, andre
Magter maatte have opnaet.«

At Russland í fyrstani helt
seg ullaftfyrri stríðið var av tí
vónirnar vóru góðar um, at tann
spanska ríkisstjórnin fórat sígra,
og tað hevði hon óivað longu
havt gjørt, hevði ikki Italia og
Týskland havt hjálpt uppreisnar-
monnum, og »først da dette
Haab glippede, og de fascistiske
Magter ufortrødent bledt ved med-

KØDCENTRALEN

TH. 173. KONGEBROEN TH. 173.

Altid 1. Kl. ungst Øksked,
Paaleg og Konserver.
En Gros & En Detail.
Bygdeordr ekspederes omg.

at sende Flyvemaskiner og Tanks,
Bomber og Granater til Oprø-
erne, besluttede man sig til at
gøre en Ende paa denne Politik,
t. v. s. ikke-luttokupolitikkin. Og
til sføst sigur harra Leistikow
um Russlands politik: »Afgo-
rende har dog sikkert været
Erkendelsen af, at om galt skulde
være, maa den Krig mellem
Sovjetunionen og Tyskland, som
man i Moskva betragter som
uundgaelig, fra et sojetrussisk
Synspunkt foretrakkes paa nær-
værende Tidspunkt, inden Fascis-
men har sejret i Spanien og
forhindrer Frankrig i at komme
sin Forbundsfaelle Rusland til
Hjælp i det afgørende Øjeblik.«

J. H. Danbjørg.

Jørðin.

Neytini.

Tað dagliga fjósarbeiðið.

Fjósarbeiðið dag um dag hevur
fleiri týðningarmikil lið í neytar-
haldinum at rokja: 1) mjólkina-
arbeiðið, 2) fódurgævan og 3) f-
reinhald.

1) Mjólkingararbeiðið
eigur at verða gjørt fyrst av
øllum fjósarbeiðinum, áðrenn
fóður verður givið, og áðrenn
tað verður ístandgjørt í fjósinum,
tí tað eru fægst bakterier í luft-
ini, og mjólkinn verður reinari,
enn um annað arbeiðið hevur
órógvað og dálkað luftina fyrst.
Havi rein klæði at mjólka, f-
ein hvítan »kittil«, sum tit hava
hangandi til tað sama, og skiftið
hann, tá hann verður dálkaður.
Vaskið hendurnar, áðrenn tit
fara at mjólka, og eru fleiri
kúr, so vaskið hendurnar millum
hvorja kúnna, tit mjólka. Takið
ein reinan hálvátan klút og
strúkið ruskið burtur av jágri,
búki og huppi á kúnni, áðrenn
tit seta pannina undir.

Tað eru tveir mjólkingarháttir
at nevna: 1) mjólkjng við tveim-
um fingrum, 2) mjólkjng við
fullari hond. Mjólkjng við teim-
um fingrum er vanligari; tað eru
soleiðis, at mjólkjarin tekur
tummilin og fremstafingur um
boppuna uppi í jágurinum og
dregur so niður eftir boppunin
Fyrri at hetta kann vera gjørligt,
megu boppun og fingarnir vætast